Timişoara, 1895. Anul II. Nr. 246. Luni în 6 (18) Novembre.

DREPTATEA

Apare în fie-care ḑi de lucru la amiaḑi.

Preţul 10 fl. pe an (pentru străinătate 37 frci). — Numeri singuratici 5 cr. — Tacsa de inserţiuni: 1 cm. □ 1 cr., plus 30 cr. timbru. — Toate abonamentele şi tacsele se plătesc în Timişoara.

Redactor responsabil: Adrian P. Deseanu.

Redacţiunea şi Administraţiunea: Timişoara, cetate, strada Zápolya (Temesvár, Festung, Zápolyagasse), Nr. 41.
Telefon (linia de stat Viena, Budapesta, Arad) Nr. 4.

Complicaţiunile Turciei.

Timişoara, 18 Novembre.

La iniciativa ministrului de esterne austro-ungar cestiunea complicaţiunilor din Turcia prin pactul tuturor celor şease mari puteri de a procede colectiv, a întrat în o nouă fasă, de la care se aşteaptă 'n general resultate mulţumitoare în ceea-ce priveşte restabilirea păcei şi a liniştei. Considerând însĕ marile greutăţi ce le întimpină guvernul turcesc la pacificarea provinciilor revoltate, apoi anumite scopuri şi tendinţe — deocamdată ascunse — ale oare - căreia dintrĕ puterile demonstrante, — fasa aceasta ni-se pare ca şi un balans, care n'are lipsă de cât de o lovitură ne-aşteptată venită din afară, ori de o mişcare neprecautâ din partea balansatoriului, pentru ca întreagă munca de balansare sĕ se zădărniciască total. Simptoamele, că acest balans în cestiunea Turciei marile puteri nu vor putè sĕ 'l susţină mult timp, încep deja de pe acum a se iví. Rusia vrea districtele armene mărginaşe cu teritoriul ei, ear' întru realisarea acestui scop fiind sprigintă de Francia, darnica Rusie pune aliatei sale în vedere recompense în Asia-mică. Apoi se mai lansează faima despre ocuparea şi secuestrarea venitelor unor oraşe şi provincii turceşti — la cas de lipsă, se 'nţelege! — Ei, dar' în asemenea cas, cine sĕ esecute aceasta ocupaţiune? s'ar putè oare sperá, ca Rusia sĕ lase pe Austria ori pe altă putere sĕ se 'ntăriască 'n orient pe contul ei, ori apoi celelalte mari puteri putè-se-vor învoí fără nici un scrupul, ca Rusia sĕ îndepliniască acest mandat al colectivităţei marilor puteri?

Eată, cestiuni de rivalitate şi neîncredere, cari foarte uşor pot dĕrimá tot ce contele Goluchovski a edificat întru restabilirea păcei de la marginea ostică a Europei.

Referitoriu la complicaţiunile din Turcia lăsăm sĕ urmeze următoarele rapoarte:

(L o n d r a, 17 Novembre.) Primul resultat al păşirei unitare a puterilor mari, urmată la *iniciativa Austriei,* este concentrarea năilor lor resbelice în Marea-egeică, pentru casul când o faptică intrevenire ar trebuí sĕ urmeze. *Se ḑice, că e verosimil, că Smirna şi Salonichi,* poate şi Alexandretta şi Beirutul, vor fi ocupate şi venitele vamale ale porturilor vor fi secuestrate.

(B e r l i n, 17 Novembre.) Se raportează din izvor demn de încredere, că toate marile puteri au acceptat propoşiţiunile mijlocitoare ale Austro-Ungariei cu privire la Turcia.

(L o n d r a, 17 Novembre) *Newyork Herald* în numĕrul de eri publică la loc de frunte următoarea telegramă a coresdondentului sĕu din Petersburg: Guvernul Rusiei este aplecat sĕ spriginiască acţiunea Angliei faţă cu Turcia şi *sĕ provoace în Constantinopol schimbare de guvern, dar' fără dimicarea Turciei.*

(R o m a, 17 Novembre.) „Agenţa Stefani" publică următoriul comunicat: Este de tot nebasată presupunerea, că escadra italiană ce va plecá spre Orient va procede împreună cu oarecare alta putere. Instrucţiunile comandantului escadrei îi prescriu sĕ procedă singură separat dacă scutirea geranţilor diplomatici şi a sudiţilor italieni ar face necesar aşa ceva, şi sĕ se asocieze tuturor acţiunilor colective ale escadrelor marilor puteri adunate 'n apele Turciei, avênd comandantul a se pune în acest object în contact cu ambasadorul italian din Constantinopol.

(L o n d r a, 17 Novembre.) Diplomaţia englezâ aderează cu cea mai mare bunăvoinţă la proposiţiunile de iniciativă făcute de Austro-Ungaria şi vede în realisarea acelora basa sigură pentru ca cestiunea orientală sĕ se adoarărmă pe mulţi ani. Ambasadorul *Currie* în trecerea sa spre Constantinopol se va oprí Luni (18) în Viena, unde va conferá cu Goluchovski în objectul realisărei proposiţiunilor acestuia.

(C o n s t a n t i n o p o l, 17 Novembre.) După cum spun rapoartele oficiale, mobilisarea decurge neted. Pe teritoriul revoltei druzilor pentru suplinirea bataiioanelor de redifi s'au trimis trupe din corpul de armată al treilea. *Numĕrul trupelor de redifi chiămate la arme face 75.000 de oameni,* la cari adaugându-se trupele în serviciu activ ale celor două corpuri de armată şi cele 57 regimente de cavalerie cu artileria corĕspundĕtoare, — *armata consignată face tocmai 100.000.*

(L e m b e r g, 16 Novembre.) *„Przeglad"* raportează din izvor afirmative necondiţionat demn de încredere, că: *Este de tot sigur, că Rusia va ocupá districtele armene hotarnice cu teritoriul sĕu; Rusia contează la spriginul Franciei, ear' Francia pentru acest sprigin va primí recompensare în Asia-mică.*

(V a r ş o v i a, 17 Novembre.) Conform rapoartelor ḑiarelor, în sĕptĕmânile acum trecute s'au transportat colosal de multe provisiuni de rĕsboiu în Caucaz.

(L o n d r a, 16 Novembre.) *Daily News* descrie în colori foarte drastice stările din Armenia. Din Constantinopol se raportează acestui ḑiariu, că regiunile de la Carahissar până la Eufrat curḑii le-au devastat cu desĕvêrşire, şi că numĕrul ucişilor e cel puţin 15.000, dar' şi mai mare e numĕrul acelora, pe cari îi pustieşte foametea şi miseria.

Procesul studenţilor din Agram.

(Continuare şi fine.)

În Vinerea trecută (15 Nov.) continuându-se din partea tribunalului pertractarea în afacerea cu arderea steagului maghiar în Agram, acusaţii studenţi şi apĕrătorii lor au rĕmas fideli ţinutei lor manifestate în şedinţa precedentă şi tot aşa şi tribunalul, recte preşedintele. Nu au lipsit nici în aceasta şedinţă scenele iritătoare, terorisătoare şi scandaloase, de şi galeria erá îndesată de public, mai ales de dame alese; de asemenea s'au repetat şi din partea studenţilor scenele lărmuitoare, etc.

Nici un unic apĕrătoriu nu a putut terminá vorbirea sa de apĕrare, căci din partea preşedintelui erau întrerupţi, pedepsiţi chiar în bani unii, alţii daţi afară din sala pertractării. În această şedinţă censura preşedintelui asupra atingerei politicei erá şi mai riguroasă de cât în şedinţa premersă: nu admiteá absolut nici un cuvênt de politică; pe sĕrmanii studenţi acusaţi i-a dat de tot afară din sală, astfeliu că ei nu erau presenţi la încheierea pertractării, nici la publicarea sentenţei.

În pledoariul sĕu de apĕrare *Mazzura* a adresat următoarele cuvinte tinerimei: „Tinerii mei amici! rĕmâneţi bărbaţi, rĕmâneţi onorabili, aduceţi-vĕ a minte de părinţii vostri, cari sufĕr mai mult de cât voi!" Scoşi din sală cu forţa, tinerii acusaţi, după ce au eşit, au întonat în cor cântarea naţională-patriotică: „Frumoasa noastră patrić".

La oara $1^1/_4$ după am. s'a încheiat pertractarea, ear' după un pătrariu de oară de consultare tribunalul a publicat sentinţa adusă în causă, în virtutea căreia 49 (patruḑeci şi nouĕ)

Foişoara „Dreptăţii."

De câte-ori.

De câte-ori mi-am pus în gând
S'o uit, s'o las în pace,
Un glas în taină îmi ḑiceá:
»Aceasta nu o face!«

De câte-ori priviam cu drag
Natura ce re'nvie,
Un glas prin vênt păreá c' aud:
»O nu uitá, că 's vie!

— — — — — — — — — — —
— — — — — — — — — — —

Şi astăḑi par' că mai aud
Acelaşi glas prin vênturi;
Aḑi însĕ — nu 'nţeleg nimic,
Căci aḑi am alte gânduri!

Sebam.

Sfaturi.

(Lui Enea.)

Pentru ce străbaţi cu gândul îndĕrĕpt percursa-ţi cale,
Ce sĕ-ţi umpli al tĕu suflet de durere şi de jale?
Amintindu-ţi fericirea şi al vieţii tale bine,
Pentru ce mai verşi la lacremi pe-o grămadă de ruine?...
În deşert mai cade ploaie, soarele 'n deşert luceşte,
Creanga ruptă şi uscată vecinic nu mai înverdeşte;
Fericirea cea perdută nu mai vine îndĕrĕpt,
Ştergeţi ochii şi alungă întristarea ta din pept!

În percursa cale-a vieţii ce 'ntâlneşti?
Numai ruine;
Ici cenuşa unor visuri îngropate în suspine,
Colo în mormêntul rece, singuratic, care tace,
O comoară de dorinţe şi-o fiinţă care-ţi place.
Dincolo stă în ruine şi palatul fericirei,
Lângă dînsul stau tăcute visuri tainice a iubirei....
Ce pustietate neagră!... la tot pasul, pe tot locul
Îţi veḑi pustiit de mâna rece-a sorţii tot norocul!
Când le veḑi aceste toate, spune: nu-ţi vine sĕ plângi,
Ca cu lacremi, cu suspine întristarea ta s'o stingi?!

— — — — — — — — — — — — — — —

Nu lăsá dară sĕ-ţi sboare gându'n vremile trecute!
Ce sĕ plângi peste ruina unor timpuri ce-'s perdute?!
Lasă-ţi gândul tĕu sĕ sboare înainte... înainte,
Visuri şi speranţe noue las' sĕ umplă a ta minte,
Lasă earăşi sĕ-'nflorească dor în inima-ţi pustie,
Şi pe buze las' sĕ joace zimbetul de bucurie;
Nu mai plânge... nu mai plânge, nu mai stá în nelucrare.
Vecinic nu se mai întoarce ori-ce clipă ce dispare!
Lucră, lucră în continuu — nu gândi la ce-ai perdut —
Doamne, scurtă e vieaţa — mult mai este de făcut!

Emilian.

de studenţi s'au aflat vinovaţi şi pedepsiţi la *temniţă grea* pe timp de câte 6, 5, 3 şi 2 luni.

Tinerii nu erau de faţă în momentul publicării sentinţei, asemenea lipsiau şi unii apărători eliminaţi şi ei din sală; în public se vedeá o iritaţiune mare, de aceea tribunalul erá cuprins de o frică oare-care, şi dispusese preventiv, ca în momentul publicării sentinţei două companii de ostaşi sĕ steie la disposiţiune, gata, în curtea tribunalului. Au şi fost. Poliţia încă erá toată mobilisată şi întărită.

Austro-Ungaria.

Sofismă, ori alt-ceva? E de tot curios punctul de mânecare al maghiarilor când e vorba de drept şi datorinţă. Casul cu buclucul ce l'a păţit treicolorul maghiar în Agram a scos din sărite toată casa lui . . . . Arpad (sic veniat verbum) şi toţi strigau ca din gura şerpilor după — rĕsbunare. E îndreptăţită ori nu arborea treicolorului maghiar în Croaţia în mod oficial,ací nu ne impoartă, dar' ţinem a nu trece cu vederea un entrefilett al lui „Magyarország“ din 16 Nov., care aruncă o drastică lumină asupra modului cum interpretează maghiarii noţiunile de drept şi datorinţă. Eată entrefillett-ul tradus verbal:

„**Stindardul regal.** *Pesti Hirlap* în nrul de adi ocupându-se cu studenţii din Agram, pune întrebarea condiţionată, că ce s'ar întêmplá d. e. când tinerimea maghiară ar năvălí pe stradă cu însufleţire stânga-estremistă şi ar arde stindardul pe care regele nostru şi 'l mărturiseşte de al sĕu? Aceasta întrebare chiar şi condiţionat pusă e o imposibilitate. Nu se poate nici de cum presupune despre tinerimea maghiară, că ar ofensă stindardul „regelui maghiar“. Căci — şiací începe sofistăria — ca rege maghiar nu-şi poate mărturisí de al sĕu stindard altul, de cât pe cel al regatului maghiar. Atât ca regelui maghiar, cât şi ca membrului dinastiei, în Ungaria nu-i putem recunoaşte alt stindard, de cât cel treicolor naţional-maghiar.“

Va sĕ dică pentru maghiari regele nu este rege al *Ungariei* (poliglote), ci *rege maghiar*; stindardul negru-galbin al casei domnitoare regele nu şi-l poate mărturisí de al sĕu nici ca rege al Ungariei, nici ca *membru al dinastiei.* — Credem că alt comentariu e de prisos.

Unirea fracţiunilor partidelor kossuthiste: a independistilor şi a celor din 1848 a devenit fapt complinit. În conferenţa de partid ce o vor ţinè aceste fracţiuni la 21 ale curintei se va enunţá unirea fracţiunei Ugron cu unii dintrĕ membrii fracţiunei Iusth. Numai 8—9 membri vor rĕmânè ca aderenţi estranei, cari nu întră în partid.

Schimbări în oficiul esternelor. Foaia oficială publică pensionarea interimală a contelui *Cziráki* Béla, şeful secţiunei a II-a în ministeriul de esterne şi 'n cel al casei domnitoare. Tot-odată publică denumirea contelui Szécsen Miklós, fost consilieriu consular de I. clasă, de şef al acestei secţiuni. — *Neue Fr. Presse* înregistrând aceste schimbări observă următoarele: De când Szögyény-Marich László s'a depărtat din ministeriul de esterne, *şefii de secţiuni de origine maghiară în acest ministeriu nu mai au nici o posiţie politică.*

Crisă în cabinetul lui Bánffy. Crisa despre care se vorbiá mai în dilele trecute, încă nu e aplanată. „Hazánk“ e informată din isvor sigur, că ministrul de justiţie *Erdélyi* se va retrage de la fotelul ministerial, a nume din causa enunciaţiunei prin care desavuase pe Bánffy când cu interpelarea lui Polónyi cu privire la căsătoria oficerilor. În locul dînsului va urmá actualul ministru de culte *Wlassics*, pentru ca astfeliu sĕ facă loc lui *Berzeviczy* la portofelul cultelor şi instrucţiunei publice. Berzeviczy a fost secretariul de stat în acest ministeriu până la căderea lui Csáky.

Străinătate.

Scene idilice în sobrania bulgară. (Sofia, 16 Novembre.) În şedinţa de adi-noapte sobrania a luat la desbatere afacerea abusurilor comise la alegeri. Desbaterea a devenit atât de vehementă, în cât *conservativii capacitau cu bastoane şi cu palme pe deputaţii socialisti şi pe cei din partidul lui Radoslavov.*

Din camera franceză. (Paris, 17 Novembre.) „Journal des Débats“ aduce ştirea, că *socialiştii* au înaintat un project de resoluţiune în care cer *revisuirea constituţiunei.* Motivarea — după cum spune acest diariu — e foarte confusă. Pretind *sĕ se casseze postul de president al republicei şi instituţiunea senatului,* ear' *asupra rĕsboiului şi păcei sĕ decidă nemijlocit poporul însuşi.*

În şedinţa sa de eri seara comisiunea camerei a *votat projectul de lege despre incompatibilitatea mandatului de deputat cu posturile oficiale publice.*

Scrisoarea ţarului. (Berlin, 17 Novembre.) Din Petersburg se raportează, că marele-ducele *Vladimir* a călĕtorit la Berlin, ca sĕ predeie împĕratului o scrisoare autografă a ţarului, care e scrisă în termini estra-ordinar de călduroşi şi esprimă dorinţa ferbinte a ţarului, ca întrĕ Germania şi Rusia sĕ se desvoalte raporturi amicale.

În Petersburg se atribue acestui pas al ţarului foarte mare importanţă politică.

Dieta de la Budapesta.

Camera deputaţilor.

— Şedinţa de la 14 Novembre n. —

President: *Teleszky* Istvan.

Presidentul comisiunei esaminătoare, deputatul *Horánszky* anunţă verificarea definitivă a deputatului *Janits* ales la Neutra.

Deputatul *Szederkényi* vorbeşte în causa abdicerei deputaţilor croaţi *Jellasich* şi *Czrnkovich* şi ceteşte scrisoarea prin care acestia abdic. Deputaţii croaţi susţin, că ei au abdis în urma presiunei partidului naţional croat, în urma eşirei lor din partid.

Afacera se transpune comisiunei imunitare.

Se trece la ordinea dilei: la budgetul millenar.

Sporzon Ernő polemisează cu Beöthy. Votează budgetul.

Matkovich Tivadar şi contele Apponyi Albert vorbesc contra guvernului prin urmare şi contra budgetului, pe care nu'l votează.

Urmează apoi interpelările. *Helfy* Ignácz interpelează de ministrul-president în cestiunea turburărilor din Orient.

Deputatul *Tibád* Antal interpelează guvernul despre modificarea legei despre autonomia croată.

Bánffy respundĕnd lui Tibád declară, că el încă a dat de nişte espresiuni nepotrivite şi că guvernul a şi consultat în meritul schimbărei acestora.

Şedinţa se închide la 2 oare.

Din municipii.

Alegerile municipale în cercul Cilului. Despre decursul acestei alegeri ni-se trimite următoriul raport:

Alegerea s'a întêmplat într'un mod foarte trist şi condamnabil, contrarii nostri au întrebuinţat toate mijloacele pentru reuşita lor. Candidaţii partidului nostru naţional au cădut. Causa, că n'am reuşit au fost vr'o câţiva preoţi cari în asta privinţă nu şi-au împlinit datorinţa de români. Din 292 de voturi am fost în minoritate cu 32, dovadă că nu am fost toţi de un principiu. Onoare celor ce au luptat cu însufleţire, precum înv. din *Bodeşti*, preotul şi înv. din Cill, apoi preoţii din *Almaş* şi cel din *Revetiş*. Dacă ne secundă şi preotul din Dieci şi de grăbiá mai iute preotul din Crocna, — eram siguri de isbândă.

Membrii de încredere au însinuat numai de cât la protocol protest contra alegerei. Despre resultat vom raportá. — Almaş, în 1/13 Octobre 1895. — *Unul dintrĕ cei de faţă.*

Cronică.

Timişoara, 18 Novembre n.

Olga Rusiei. Copila ţarului e botezată deja pe numele *Olga*. După cum se telegrafează din Petersburg, diarele salută 'n articoli avêntaţi acest eveniment în familia domnitoare.

Fructele „lumei noue“ s'au arĕtat în dilele trecute mai scandalos în Biharia. Matriculantul *Szőke* József absentând mai multe dile din comuna sa, afacerile împreunate cu oficiul de matriculant le provedeá substitutul sĕu. În timpul absenţei matriculantului a murit copila Eszter a lui Seprő Mihály, care nici după trei dile n'a putut fi înmormêntată din lipsa oculatei mortuare. A nume substitutul matriculantului la recercarea tatălui rĕposatei, ca sĕ iee protocol despre moarte, a rĕspuns, că *aceea* nu-i treaba dînsului (pe basa nouei legi matriculantul e îndatorat sĕ facă acest lucru), ear' preotul — supunêndu-se legilor în vigoare — în lipsa oculatei n'a cutezat sĕ înmormênteze pe rĕposata. Astfeliu cadavrul copilei a rĕmas neînmormêntat, ear' nefericitul tată bate drumul pe la vice-comitele, ca acela sĕ dispună luarea oculatei şi astfeliu sĕ facă posibilă înmormêntarea. — Eată un fruct dureros al „lumei noue“ salutată cu atâta entusiasm din partea presei modern-liberale.

Icoană culturală. „Pionerii culturei“ pentru partea orientală a Europei se pot mândrí cu ispràvurile lor. Un cas concret despre modul cum gândesc ei sĕ propage cultura şi civilisaţiunea întrĕ popoarele „barbare“ de la margine, ne pune la disposiţiune unul dintrĕ cei mai de frunte representanţi ai guvernului ungar, comitele suprem *Vadnay* din Comitatul Ciongrad. „Szentesi Lapok“ spune, că numitul vice-comite înţelege cultura astfeliu: Cătră un distins amploiat orăşenesc, pe care 'l întrebáse asupra unei cause vechi, fişpanul la rĕspunsul amploiatului că nu-şi aduce a minte fără a luá privire 'n acte, i-a ripostat în presenţa partidelor, cu: *Nu minţi!* — Cer scusele, dle comite — rĕspunde amploiatul — n'am obiceiul sĕ mint. La ce comitele i-a sbierat cu: *Nu-mi lătră!* Bietul amploiat ce sĕ fi făcut alta, de cât a 'nghiţit un nod şi a tăcut. — Eată, un „pioneriu“ al „culturei“ maghiare!

† **Valeria Mateiu** n. **Maniu** după un morb lung şi plin de suferinţe şi-a dat sufletul în mânile Creatoriului în 14 Novembre, în floarea etăţei, fiind abia de 35 ani. Remăşiţele pămênteşti ale defunctei s'au depus spre eternă odihnă Sâmbătă în 16 Novembre în cimiteriul rom. gr. or. din Lipova, în cripta familiară. Perderea rĕposatei o deplânge: Georgiu Mateiu, ca soţ; Alexandru Maniu, ca tată; Maria Tiompu n. Maniu, ca soră; Eduard Tiompu, ca cumnat; Livia, Traian, Eugeniu, Valeria şi Mariţi, ca fii; Mihaiu Tiompu ca nepot. — Fie-i ţerina uşoară şi memoria binecuvêntată!

Victimele krachului de la burse. Krachul din 9 Novembre a început deja sĕ-şi culeagă victimele şi printrĕ vieţile oamenilor. Prima victimă e *Herman* din Viena, despre care am făcut amintire în nrul precedent. Tot din Viena se scrie, că zaraful *Freund* Ferdinand s'a împuşcat eri în Prater. Passivele i-se urcă la 200.000 fl.; au rĕmas după el doi băieţi. În *Berlin* s'a împuşcat agentul *Lindenau* tot din causa desastrului de la bursă. Lindenau aveá avere de 12 milioane de marce şi 26 case; a încercat totul sĕ-şi aplaneze diferenţele bursiere, dar' nu i-a succes, şi astfeliu s'a scăpat de miserie şi ruşine cu ajutoriul unui glonţ. În *Freiburg* (Breisgau) s'a împuşcat bancariul *Riesmatter,* tot din causa perderilor la bursă.

Din societăţi.

Reuniunea învĕţătorilor români gr. or. de la şcoalele confesionale din diecesa Caransebeşului publică următoriul cercular:

Nr. 144/1895.

Onoratelor Despărţĕminte ale Reuniunei.

Cu adunarea generală iubilară din acest an espirând anul adm. 1894—95 şi având despărţĕmintele Reuniunei a se constituí de nou pentru anul următoriu 1895—96, comitetul Reuniunei în şedinţa sa din 21 Octobre a. c. sub Nr. prot. 3, referitoriu la constituirea şi activitatea despărţĕmintelor dispune următoarele:

1 Sub presidenţa şi conducerea actualilor presidenţi: Georgiu Ţunea, învĕţătoriu în Varadia. pentru despărţĕmêntul Oraviţa, Mihaiu Juica, adm. protopresbiteral, pentru desp. Vêrşeţ, Aureliu Drăgan, adm. protopresbiteral, pentru desp. Ciacova, Georgiu Lupşa, preot, pentru desp. Buziaş, Dr. Georgiu Popoviciu, protopresbiter, pentru desp. Lugoş, Andreiu Ghidiu, protopresbiter, pentru desp. Caransebeş, Sebastian Olariu, protopresbiter, pentru desp. Făget, Trifon Miclea, protopresbiter, pentru desp. Panciova, Nicolae Mircea, învĕţătoriu, pentru desp. Biserică-albă, şi Ioan Marcu, învĕţătoriu, pentru desp. Bocşa, — sĕ se efeptuească reconstituirea despărţĕmintelor în modul de pană ací, alegêndu-şi un president, un notariu, un cassariu şi un bibliotecariu (§ 37. din statute).

2. Despărţĕmintele au sĕ ţină cel puţin două adunări, în cari membrii vor ţinè disertaţiuni pedagogice şi lecţiuni practice, din ori-care disciplină a şcoalei, în modul de până acum. Disertaţiunile, respective lecţiune practice de model, după censurarea şi aprobarea lor prin despărţĕminte au a se transpune comitetului reuniunei. — În special se recomandă despărţĕmintelor următoarele 2 teme spre desbatere în decursul anului adm. 1895—96, relegate despărţĕmintelor din partea adunării generale din acest an, şi anume:

a) „Cestiunea manualelor şcolare“, elaborat de învĕţătoriul Romul Ancuşa din Ramna şi aprobat de desp. Bocşei, din care elaborat sĕ trimite fie-cărui despărţĕmênt câte un esemplariu, aclus la acest cercular dinpreună cu conclusul adunării generale referitoriu la aceasta temă.

b) Elaboratul dlui membru fundator Ilie Trăilă, advocat în Oraviţa, despre modificarea în ortografia noastră românească, care elaborat se va ditribuí membrilor în despărţĕminte după ce sesva tipărí şi publicá în „Foaia Diecesana“, etc. etc.

c) Tema „Cestiunea pedepselor în şcoalele noastre poporale“, din motivul, că încă şi adi se mai aud plângeri şi se fac arětări la forurile superioare şcolare asupra învětătorilor, cari aplică pedepse grele în şcoalele lor, de şi aceasta temă s'a mai adus în adunările generale în formă de disertaţiuni, totuşi comitetul află de lipsă a o recomandá şi a o solicitá ca object de desbatere în adunările despărţěmintelor.

Asupra acestor trei teme, despărţěmintele Reuniunei, după studiare şi desbatere, au a subşterne conclusele luate pe lângă raport special şi motivat comitetului central, cel mult până la 15 Iuniu 1896.

3. În înţelesul legilor şi normelor şcolare, învětătorii şi învětătoarele de la şcoalele noastre confesionale din diecesa Caransebeşului sunt datori a fi membri ordinari la Reuniunea învětătorilor din aceasta diecesă; prin urmare toţi învětătorii şi învětătoarele, cari nu sunt încă membri, sunt datori a se înscrie ca atari, spre care scop se trimit pentru fie-care despărţěmênt dechiaraţiuni de înscriere în numěr recerut, cu recercarea de a stăruí la inscrierea învětătorilor ca membrii ordinari şi la înscrierea de membri fundatori şi ajutători la Reuniune în conformitate cu §-ii 6, 7 şi 8 din statute.

4. Conform § 38 din statute şi § 5 din Regulamentul pentru administrarea cassei şi a fondurilor Reuniunei, avênd incassarea taxelor de la membri a se face prin cassarii despărţěmintelor, vor stăruí cu mai multă diligință şi zel de cât până acum, ca sě incasseze taxele anuale prescrise de 1 fl. 50 cr. de la fie-care membru ordinar şi acelea sě le administreze conform statutelor, la presidiul Reuniunei, ori şi directe la cassariul central, Aureliu *Drăgan*, adm. protopresbiteral în Gilad p. u. Csákova. Va sě dică fie-care membru poate plătí taxa şi de-adreptul la cassa centrală a Reuniunei.

Spre înlesnirea plătirii taxelor curente recomandăm solvirea şi în rate de 50 cr., ca aşa la finea a. 1895/6, care se încheie cu finea lui Iuliu, fie-care membru sě şi fi depurat competinţa sa anuală, spre a evitá publicarea numelui seu în raportul general cătră adunarea generală, pre cum şi arětarea la V. Consistoriu diecesan spre ulterioară afacere.

5. Enormele restanţe ale membrilor — conform decisului adunării generale din acest an, de sub Nr. 49. lit. b), au a se licuidá prin despărţěminte, pe basa consemnărilor ce se vor estradá din partea cassariului central, pentru fie-care despărţěmênt la adresa actualilor presidenţi, şi operatele de licuidare vor avé a se subşterne comitetului central cel mult până în 1 Aprilie 1896 cu eventualele propuneri de stergere a pretensiunilor neincassabile.

Nu putem întrelăsá fără dureroasă amintire la acest loc acea tristă împreginrare, că din nepăsarea singuraticilor membri şi din puţina activitate desvoltată în causa incassărilor a organelor despărţěmintelor, pretensiunile restante ale reuniunei cu finea anului 1894/95 fac suma horendă de 9851 fl. 99 cr., din care o parte însemnată sunt în contul membrilor învětători binişor salarisaţi, ear' o parte la membrii fundatori şi ajutători şi în fine o parte periclitată la membrii rěposaţi.

Drept aceea în consonanţă şi cu provocările cassariului central emanate cătră singuraticii membri, comitetul încă vine a provocá cu toată seriositatea pe toţi domnii membri restanţieri, sě-şi depureze 'n anul acesta cel puţin jumětate din tacsele restante ori prin organele despărţěmintelor, ori directe prin cassariul central, căci la din contră va trebuí sě se iee dispositiuni pentru incassarea acelora prin fiscul reuniunei. Şi în privinţa plătirei restanţelor recomandăm procedura plătirei în *rata lunară de un florin v. a.*, bine ştiind, că nici un drept fără datorinţa.

6. Apelul învětătoriului Ioan *Dariu* din Braşov în objectul edărei albumului cu portrete şi biografii a învětătorilor români de sub coroana st. Stefan, se recomandă învětătorilor spre apreciare şi sprigìnire călduroasă.

7. Mai departe se aduce la cunoştinţa despărţěmintelor, că comitetul Reuniunei a pus în lucrare efeptuirea tuturor concluselor adunării generale, pe lângă cele amintite în punctele precedente, şi anume:

a) Sub Nr. 141 ex. 1895 a înaintat o rugare la v. consistoriu pentru a îndatorá comunele bisericeşti de la locurile montane, ca sě plătiască respectivilor învětători spesele de călětorie şi diurne pentru adunările Reuniunei, de asemenea şi pe celelalte comune din diecesă, cari până acuma n'au satisfăcut acestei recerinţe şi datorinţe.

b) Sub Nr. 142 ex. 1895 comitetul a îndreptat o rugare cătră v. consistoriu diecesan pentru reactivarea conferinţelor învětătoreşti sistate la anul 1888.

c) Sub Nr. 136 ex. 1895 s'au emis colecte pentru ajutorarea învětătoriului Iuliu Vuia din B. Comloş în scopul de a scrie Istoria şcoalelor noastre româneşti, şi anume pentru desp. Bocşa, colectant Ioan Marcu, pentru desp. Oraviţa, colect. învětătoriul George Jian, pentru desp. Vêrşeţ, colect. înv. Ioan Miclea, pentru desp. Ciacova, colect. înv. Ioan Biruĕscu; pentru desp. Buziaş înv. Ioan Ciurciu, pentru desp. Lugoş, înv. George Joandrea, pentru desp. Făget înv. Traian Unipan, pentru desp. Caransebeş D. protopop Andreiu Ghidiu, pentru desp. Biserica-albă înv. Nicolae Mircea, pentru desp. Panciova D. protopop Trifon Miclea.

d) Compunerea memorandului referitoriu la mai multe gravamine ale învětătorilor, enunciat prin decisul adunării generale sub Nr. prot. 53. lit. b), s'a concredut comisiunei alese spre acest scop, la adresa învětătoriului Georgiu Jian din Oraviţa-română.

e) Convocarea şi întrunirea comisiunei alese în adunarea generală sub Nr. 53 lit. c) pentru compunerea literilor fundaţionale a fundaţiunei: Sofia şi Stefan Antonescu, s'a concredut biroului.

f) La dorinţa membrului fundator, a dlui Stefan Antonescu comitetul a decis escrierea unui concurs încă în anul 1895/96 pentru premierea unei gramatice pentru şcoalele poporale româneşti.

g) Libelul nr. 414 de la institutul „Lugoşana“, ultima depunere în 30 Decembre 1894 în valoare de 518 fl. 57 cr. şi libelul nr. 370 de la institutul „Fageţana“, ultima depunere în 28 Iuniu 1894 în valoare de 500 fl., ambele donate de dl Stefan Antonescu, s'au depus la v. consistoriu diecesan în deposit până la transpunerea actului fundaţional.

h) A hotărît a se publicá mulţămită publică comitetului arangiatoriu din Caransebeş, care din incidentul unui concert dat cu ocasiunea adunărei generale iubilare a binevoit a înmulţí fondul reuniunei noastre cu o sumă de 77 fl. 30 cr.

i) A desărcinat şi causele curente.

8. Toate cele amintite în punctele precedente fiind de mare importanţă pentru Reuniune şi scopurile ei, comitetul — în vederea nobilului scop al Reuniunei şi în vederea unui conclus al adunării generale din acest an, — se vede necesitat a apelá de nou la bunăvoinţa şi zelul tuturor membrilor reuniunei şi a-i îndemná la împlinirea datorinţelor lor cu mai mult zel şi cu mai mare punctualitate de cât până acum; ear' organele Reuniunei, pre cum: funcţionarii centrali şi ai despărţěmintelor, sě desvoalte tot mai multă activitate şi la timp în administrarea agendelor reuniunei şi cu deşpbire pentru incassarea tacselor curente şi restante ale membrilor.

În fine, presidenţii despărţěmintelor, ca comisari esmişi prin acest cerculariu, au a subşterne actul de constituire a despărţěmintelor până la 1 Decembre a. c.

Acest cerculariu se comunică cu fie-care despărţěmênt din parte şi cu fie-care funcţionariu al Reuniunei şi se publică în „Foaia diecesană“ şi „Dreptatea“.

Bocşa-montană, din şedinţa comitetului Reuniunei învětătorilor, ţinută la 20 Octombre n.

Ioan Ionaşiu, preşedintele reuniunei. *Ioan Marcu,* notariul gen. al reun.

Literatură, artă şi ştiinţă.

Cestiunea română în Austro-Ungaria şi Orientul european

de **G. Ocăşan.**

(Continuare din Nrul 242.)

Doamnelor şi Domnilor, dacă academicianii maghiari s'ar arătá în esigințele politice de un stat, care are o esistinţă ceva catilinară în concertul european, eu m'aşi fi abţinut de a frunzărí istoria noastră şi de a reproduce un document atât de vechiu. Dar' nu trebue sě uităm, că în această ţeară „realitatea viie simţitoare şi suferindă“ trebue sě apese asupra istoriei.

Ei bine, în privinţa aceasta în consonanţă cu adevěrul istoric, noi putem citá mai multe alte documente. Dar' ne vom mărginí la două, amênduĕ emanate de la doi mari francezi, oameni de credinţă şi servi devotaţi ai adevěrului. Citez în rênd cronologic mai întâiu ceea ce a scris asupra Românilor din Transilvania baronul d'Houssey în opul sěu din 1838 „*Alpes et Danube*“ tomul al II-lea, şi apoi vom lăsá sě urmeze un alt pasagiu elocuent al lui Leon de Rosny, preşedintele Scietăţii etnografice din Paris.

Eată primul document:

Cineva vrea sě studieze datinele romane în Pompei; alte datine tot din aceeaşi epocă poate omul studiá în Transilvania. Lângă Neapol omul nu află de cât locul şi câteva accesiuni a acestor scene; acolo trebue sě creeze, sě asemeneze, sě cerceteze şi sě consulte autorii; ací (în Transilvania) autorii vorbesc şi lucră tocmai aşa cum o făceau înainte de aceasta cu optspredece secli. Costumul, datinele şi teatrul întru nimic nu s'a schimbat.

Limba de şi a suferit unele modificări, în fond e tot aceeaşi. Locuitoriul primitiv se vede ací cu sumanul, cu o curăluşă îngustă, ori cu brâne late de pele, cu sandale (opinci) legate de picioare cu curele, chiar ca în figurile cari disting Dacia în basreliefurile de pe columna Traiană. . . . . Românii din Transilvania n'au de loc aplecare a se amestecá cu Maghiarii ori cu Saşii. Separaţi prin religiune, moravuri, origine şi limbă, Românii au conservat şi conservă încă tipul lor particular.

Eată acum ceea ce a scris Dl L. de Rosny în memorabilul sěu op: „Les Romains d'Orient“:

În Transilvania a ajuns lucrul acolo — după cum se întêmplă în toată ţeara ajunsă sub o putere străină de adevěrata lor naţionalitate — că s'au cercat toate mijloacele posibile, ba de multe ori imposibile şi contrare atât justiţiei, cât şi moralei, s'au încercat de a face sě dispară elemementul indigen, răpindu-i cele mai esenţiale caractere ethnice, pre cum limba, suvenirul tradiţiunilor naţionale, religiunea, până chiar şi datinele vetrelor părinteşti. Persecuţiunea maghiară ací nu a putut reuşí, ear' în România nu se aflau patrioţi mai înfocaţi şi mai mari adicţi ai ideii române, de cât nefericiţii locuitori ai celeilalte ţeri.

Sforţările guvernului maghiar nu au putut constrînge Românii sě abdică de limba, pe care o vorbiau strămoşii lor, şi când puternicii au refusat de a introduce aceasta limbă în şcoalele subvenţionate de stat, atunci ei în sînul familiei ca în un deposit sacru şi-o păstrau ca pe un suvenir de accente melodioase din Roma antică. Păstorii de dincolo de Carpaţi nu numai că au cultivat românismul, ci au conservat şi frumosul costum al strămoşilor lor, şi cu acest costum datine cari ne reamintesc timpurile legendare ale lui Romul şi timpurile glorioase ale împěratului Traian.

*

Doamnelor şi domnilor!

Aceste două documente, pre cum şi altele multe, ne dau a înţelege, că e vorba de o mare luptă de rasă, ce se petrece în orientul european.

Maghiarii, stăpâni pe situaţiune, 'şi fac şi pun în pracsă un sistem de guvernare, care după ei trebue sě nimicească românii şi slavii; dar' care după părerea noastră se va finí prin o exasperare şi o deşteptare generală. Pentru-că ori-ce s'ar dice despre cultul forţei brutale, acum a trecut timpul de a tractá ca pe nişte iloţi un popor care e conştiu de naţionalitatea şi drepturile sale. În special ce priveşte românii din Transilvania şi Ungaria, ei vor şti sě resiste criminalelor tentative ale maghiarilor ce se îndreaptă asupra lor, după cum li-au arětat în anii 1784 şi 1848, şi după cum le arată şi acum prin reuşita propagandei lor făcute în Francia şi 'n alte ţeri.

Adi toată lumea e convinsă, că dreptul e pe partea românilor. Ar fi timpul suprem, ca maghiarii sě se oprească odată în calea lor de maghiarisare, pentru-că opiniunea publică nu se poate bravá timp îndelungat şi fără de pedeapsă, şi nici nu se poate înşelá prin un liberalism superficial. Adi maghiarii au trebuí sě recunoască, că ei sunt cu totul demascaţi; că legile lor cu privire la presă, la alegerile parlamentare, la libertatea de conştienţă etc. faţă de naţionalităţi nu au fost nici odată aplicate după adevěratul sens liberal. De altcum de un timp oare-care înşişi maghiarii şi-au dat nisuinţa de a luminá opiniunea publică cu privire la acest subject.

Astfeliu un jurnalist maghiar a publicat în Revue d'Orient et de Hongrie următoarele şire edificatoare:

S'ar păré de oportun a manţiné în Transilvania oare-care rěmaşite ale regimului centralist, starea economică destul de rěmasă din regiunile sterile şi stâncoase ale Transilvaniei erau motive destul de plausibile pentru-ca guvernul sě judece de inoportună aplicarea dispoziţiunei *legei de naţionalităţi* în tot liberalismul sěu în comitatele române. Înainte de toate ar trebuí sě avem grije de apěrarea statului maghiar. *Salus rei publicae suprema lex esto.*

Si acest politic în aceeaşi revistă descopere planul guvernului maghiar în ceea ce priveşte legea instrucţiunei, că anume gimnasiile din Blaşiu, Beiuş, Năsĕud, Braşov, de şi bine cercetate, el propune a le maghiarisá.

Vedem deci, că mai cinic şi mai nedrept nu poate cineva fi! Dar' după cum am dis, timpul forţei brutale a trecut, şi că o naţionalitate de individualitate etnică conştiă, cum sunt românii, nu se va lăsá sě fie absorbită de maghiari. Dar' totuşi în contra tuturor neajunsurilor naţiunea română în totalitatea sa va santinelá lumei latine în orientul european, îşi va îndepliní misiunea ca element de ordine şi progres în desvoltarea universală a humanităţei.

Afin.

Învitare de abonament

la

DREPTATEA

Cu ḑiua de 30 Septembre a. c. stilul nostru, espiră abonamentele pe al III cuartal și cele făcute pe luna Septembre.

Rugăm și învităm pe dnii abonați sĕ grăbiască cu renoirea abonamentelor, ca astfeliu sĕ remânem în curent cu espediția foii.

Abonamentele se fac mai ușor prin mandate postale.

PREȚUL:

pe $^1/_4$ de an fl. 2.50

pe 1 lună 85 cr.

Rugăm a se scrie curat și legibil numele abonentului, locuința și posta ultimă, eventual sĕ se lipească pe mandatul postal adresa tipărită sub carea li-se trimite „Dreptatea."

Cu stimă

Administrația foii „Dreptatea."

Bursa de Budapesta din 16 Novembre 1895.

Datoriă de stat:

Renta de aur ung. 100, 500, 1000 . (sc. de d.)	5%	123.50
„ „ „ „ 10.000 . . . . „	4%	—.—
„ „ coroane ung. . . . . . „	4%	99.50
Obl. căilor fer. orient. 1876 . . . „	5%	126.75
„ „ „ de stat, 1889, aur. „	$4\frac{1}{2}$	129.—
„ „ „ „ „ „ arg. „	$4\frac{1}{2}$	101.75
Obl. cu premii ung., din 1870, 100 fl. buc. . . .		140.50
„ „ „ „ „ „ 50 „ „		140.—
Obl. de desdaun. regal., am., ung. . (sc. de d.)	$4\frac{1}{2}$%	100.75
„ „ „ „ croate . . . „	$4\frac{1}{2}$%	102.50
Bonuri rur. ung. . . . . „	4%	96.25
„ „ croate . . . . „	4%	97.—
Obl. regul. Tisei (Seghedin)	4%	143.75
„ hipot. croate, 100	5%	—.—
Asemnatele cas. de stat. 6 luni 100		—.—
Datoria de stat. com., hărtiă, Mai-Oct. . . .	$4^2/_{10}$	98.75
„ „ „ „ „ Febr.-Aug. .	$4^2/_{10}$%	98.75
„ „ „ „ arg. Jan.-Jul. . . .	$4^2/_{10}$%	98.50
„ „ „ „ „ Apr.-Nov. . . .	$4^2/_{10}$%	98.50
Renta de aur austr. (sc. de d)	4%	122.50
„ în coroane		98.50
Datoria de stat austr. 1854. 250 fl.	4%	149.—
„ „ „ „ 1860. 500 „	5%	147.50
„ „ „ „ 1860. 100 „	5%	158.25
„ „ „ „ 1864. 100 „		193.—
„ „ „ „ 1864. 50 „		198.—
Obl. oraș. Budapesta 1890	$4\frac{1}{2}$%	100.15

Bance.

Banca anglo-austriacă 120	170.—
„ pe acții Budapestană 100	129.50
„ „ „ a capitalei I emis. 100	98.—
„Hermes" intreprind. de bani 200	—.—
Banca de credit fiumană 80	126.50
„ „ „ gen. ung. 200	—.—
„ „ „ „ „ din 15 Iuliu	435.75
„ „ „ pe acții Budast. 50	55.—
„ „ „ austriacă 160	—.—
„ „ „ „ din 4 Iuliu	351.50
„ industrială I ung. 150	197.—
„ „ și comerc. ung. 100	—.—
„ „ „ „ „ din 15 Iuliu . .	112.50
„ croat-slavon. 100	—.—
„ de credit ung. 200	116.—
„ „ „ „ vechiă 100	—.—
„ „ „ „ II emis. 15 Iuliu	241.25
„ comercială ung. pestană 500	1132.—
„ com. și industr. bpestană 100	—.—
„ de credit fonciar centrală 500	590.—
„ croată de escompt 200	—.—
„ de escompt și zarafiă ung. 400 K. . . .	—.—
„ „ „ „ „ 15 Iuliu	259.—
„ austro-ungară 600	1000.—
„ „Unio" 200	—.—

Monede.

Galbenul ces. și reg. tesc.	5.95
„ „ „ „ verig.	5.93
„ austr.-ung. de 8 fl.	9.92
„ de 20 franci	9.93
20 marce	12.25
Lira de aur turcească	—.—
Argintul austr. și ung.	—.—
100 marce germ. în papir	61.25
„ „ „ de bancă pr. 31 Iuniu . . .	—.—

Scrisuri fonciare.

„Albina", inst. de econ 5%		100.76
Banca civ. de credit Arad 5% 40 ani		101.—
„ „ „ „ „ 5%		101.—
„ „ „ „ „ $5\frac{1}{2}$%		100.50
„ de credit ardeleană 5%		101.—
„ „ „ „ $4\frac{1}{2}$% 40 ani		99.—
„ „ „ „ $4\frac{1}{2}$% 50 ani		98.50
„ credit fonc. din Sibiiu 5%		102.25
„ „ „ „ „ $5\frac{1}{2}$%		—.—
„ „ „ „ „ 6%		—.—
„ „ „ „ „ $4\frac{1}{2}$% em. VI. . .		100.50
„ gen. din Sibiiu 110 5% 31.3 ani		—.—
„ „ „ „ 106 5% 40 ani		—.—
„ „ „ „ III emis 5%		102.25
„ „ „ „ IV emis. $4\frac{1}{2}$%		100.50
„ I. de credit din Timișoara 5%		102.—
„ I. „ „ „ „ $4\frac{1}{2}$% . . .		99.50
Imprumut. băncii ung. hipotec. 4%		128.50
Obl. c. fr. bulg.	6%	122.—
„ cu prem. sērb. 100 fr.	3%	40.—
„ „ „ „ „ „ (stamp. austr.) .	3%	40.75
„ soc. p. reg. Temeș-Bega	5%	140.—

Sorțuri private.

Imprumutul oraș. Viena din 1874. 100	174.50
Sorțuri din Buda 40	60.—
„ „ „ (st. austr.) 40	61.—
Sorturi reun. „Jó-sziv" 2	3.30
„ „ „ (st. austr.) 5	3.50
„ crucea roșie 5	12.—
„ „ „ (st. austr.)	12.50
Obligațiunile basilicei 5	9.75
„ „ (st. austr.)	10.25
„ crucea roșie italian. 25 lire . . .	12.75
„ „ „ „ (st. austr.) . .	13.—
Instit. de cred. austr. 100	198.—
Crucea roșie austr. 10	19.—
Sorți Pálffy 40	59.20

Prețurile bucatelor din piața Timișoarei.

De la 16 Novembre 1895.

După notările societății „Lloyd" din Timișoara.

Grâu, greutatea cualit. 78 chil.	per 100 chil.	5.85—5.90
Grâu, greutatea cualit. 79 chil.	per 100 chil.	5.90—5.95
Sĕcară, greutatea cualit.	per 100 chil.	4.60—4.70
Orz, greutatea cualit.	per 100 chil.	6.00—6.10
Ovĕs, venturat	per 100 chil.	6.40—6.50
Cucuruz, nou	per 100 chil.	5.70—5.75

Tĕrgul de producte din Budapesta.

(Prețurile de la 16 Novembre 1895.)

Specia	Cualitatea	Prețul per 100 kgr. de la	Prețul per 100 kgr. până	Cualitatea	Prețul per 100 kgr. de la	Prețul per 100 kgr. până
Grâu Bănațan vechiu . . .	74	—.—	—.—	75	—.—	—.—
Grâu Bănațan „ . . .	76	—.—	—.—	77	6.50	6.55
Grâu Bănațan „ . . .	78	6.60	6.65	79	6.70	6.75
Grâu Bănațan „ . . .	80	6.75	6.80	81	—.—	—.—
Grâu de la Tisa „ . . .	74	—.—	—.—	75	—.—	—.—
Grâu de la Tisa „ . . .	76	—.—	—.—	77	6.55	6.60
Grâu de la Tisa „ . . .	78	6.75	6.70	79	6.75	6.80
Grâu de la Tisa „ . . .	80	6.80	6.85	81	—.—	—.—
Grâu Bpestan „ reserv	74	—.—	—.—	75	—.—	—.—
Grâu Bpestan „ „	76	—.—	—.—	77	6.50	6.55
Grâu Bpestan „ „	78	6.65	6.70	79	6.75	6.80
Grâu Bpestan „ „	80	6.80	6.85	81	—.—	—.—
Grâu de la Alba „ . . .	74	—.—	—.—	75	—.—	—.—
Grâu de la Alba „ . . .	76	—.—	—.—	77	6.50	6.55
Grâu de la Alba „ . . .	78	6.65	6.70	79	6.75	6.80
Grâu de la Alba „ . . .	80	6.80	6.85	81	—.—	—.—
Grâu de Bacica „ . . .	74	—.—	—.—	75	—.—	—.—
Grâu de Bacica „ . . .	76	—.—	—.—	77	6.60	6.65
Grâu de Bacica „ . . .	78	6.70	6.75	79	6.80	6.85
Grâu de Bacica „ . . .	80	6.85	6.90	81	—.—	—.—
Secară nouă, pr. . .	70—72	5.05	5.10	—	—	—
Orz nou	60—62	—.—	—.—	de nutrețiu		
Orz nou	62—64	—.—	—.—	de vinars		
Orz nou	64—66	—.—	—.—	de bere		
Ovĕs vechiu	39—41	6.85	7.20	—	—	—
Ovĕs nou	39—41	—.—	—.—	—	—	—
Porumb vechiu	75	5.05	5.10	străin		
Porumb nou	73	4.75	4.80	—	—	—
Porumb vechiu	—	—.—	—.—	Bănățan		

S'a tipărit în tipografia Heinrich Uhrmann în Timișoara.